

Jövedelem: elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett, a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott jövedelem. **Nem minősül jövedelemnek** a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély, az önkormányzati segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságsökkentési támogatás, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó pénzbeli támogatás, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás alapján járó pótlék, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díj és külön ellátmány, az anyasági támogatás, a vakok személyi járadéka és a fogyatékosági támogatás, a fogadó szervezet által az önkéntesnek biztosított juttatás, az egyszerűsített foglalkoztatás alapján történt munkavégzés, a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíj, az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatás.

Vagyon: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja. **Nem minősül vagyonnak** az az ingatlan, amiben a kérelmező lakik, vagy a mozgáskorlátozottság miatt fenntartott jármű.

Család: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége.

Közeli hozzátartozó a házastárs, az élettárs, az önálló keresettel nem rendelkező gyermek, ha húszévesnél fiatalabb, vagy huszonhárom évesnél fiatalabb és nappali oktatásban tanul, vagy huszonöt évesnél fiatalabb és felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanul. Közeli hozzátartozónak számít korhatárra való tekintet nélkül a fogyatékos gyermek.

Egyedül élő, aki egyszemélyes háztartásban lakik.

Háztartás: az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége.

Rendszeres pénzellátás: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, az özvegyi nyugdíj - kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját -, a baleseti táppénz, az Ft. alapján folyósított pénzbeli ellátása, rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás.

Egyedülálló: az, aki hajadon, nőtlen, özvegy, elvált vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van.

III. Munkavállalás és munkanélküliség

Munkanélküliség esetén a munkaügyi központ vagy az önkormányzat, ill. a munkaerőpiac szereplői nyújtanak segítséget.

A **munkaügyi központok** segítik az álláskeresőket elhelyezkedési esélyeik képzések szervezésével és támogatásával. A Nemzeti Pályorientációs Portálon megtalálhatók az egyes szakmákban elérhető keresetek is. Ha az álláskereső a nyolc általános iskolai osztályt nem fejezte be, a lakhelyéhez közeli dolgozók általános iskoláját keresheti fel. Budapesten az általános iskola ötödik osztályától indul felnőttképzés a Wesley János Általános Iskolában. A JóKépzés hírportálján lehet megtalálni az aktuális támogatott képzéseket.

A munkaügyi központok közérdekű munkát (szabálysértést elkövetők részére) és **közfoglalkoztatást** is biztosíthatnak.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (a továbbiakban: NFSZ) munkaügyi kirendeltségei mellett foglalkoznak munkaközvetítéssel magán-munkaközvetítők, melyek működését jogszabály szabályozza. A magán-munkaközvetítők a munkát keresővel szemben díjat, költséget nem számolhatnak fel, ld. a részletes leírást az NFSZ honlapján. A különféle álláskereső portálok a munkaközvetítés mellett bemutatnak önéletrajz mintákat is (pl. Profession.hu, Jobline.hu, CV-Online, az uniós álláskereső portál, az EURES).

A **foglalkoztatás** történhet munkaviszonyban, ösztöndíjasként (felsőfokú végzettségű pályakezdők esetén munkatapasztalat szerzésére), valamint egyszerűsített foglalkoztatásban. Ezek esetén a munkavállaló jogosult az egészségügyi ellátásra, azonban csak a munkaviszonyban, ill. ösztöndíjasként történő foglalkoztatás minősül a társadalombiztosítási törvény alapján biztosítási jogviszonynak, azaz jogosít pl. táppénzre. Az egyszerűsített foglalkoztatás (korábban az alkalmi munkavállalók könyvével történő foglalkoztatás) fajtái a mezőgazdasági és turisztikai idenymunka, a filmipari statiszta és az alkalmi munka. Az egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók az egészségügyi szolgáltatáson túl álláskeresői ellátásra, nyugellátásra és baleseti ellátásra szereznek jogosultságot.

A munkaügyi központok által nyújtott szolgáltatások és ellátások

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 2/2011. (I. 14.) NGM rendelet az álláskeresőként való nyilvántartásba vételről, valamint a nyilvántartásból való törlésről
- 34/2009. (XII. 30.) SZMM rendelet az álláskeresői járadék és álláskeresői segély megállapításához szükséges igazolólapról

Álláskeresői ellátása

Az állami foglalkoztatási szerv (munkaügyi központ) az álláskeresőket álláskeresői járadékkal, nyugdíj előtti álláskeresői segéllyel, valamint költségtérítéssel támogatja.

Álláskereső az aki:

- a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és
- oktatási intézmény nappali tagozatán nem tanul, és
- öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül, és
- az alkalmi foglalkoztatást kivéve munkaviszonyban nem áll, és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és
- elhelyezkedése érdekében a munkaügyi központtal együttműködik, és akit

- az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

Törlik az álláskeresőt a nyilvántartásból, ha kéri, ha meghalt, vagy ha már nem lehet álláskereső, mivel például betöltötte az öregségi nyugdíjkorhatárt vagy rendszeres szociális segélyben részesül. Akit jelentkezési vagy együttműködési kötelezettségének megszegése miatt törölnek a nyilvántartásból, 60 nap elteltével kérheti ismét a regisztrációját.

Az álláskeresőként való **nyilvántartás szünetel**, ha az álláskereső

- a munkaügyi központ által támogatott képzésben vesz részt,
- rövid, 90 napot meg nem haladó időtartamú kereső tevékenységet (kivéve az egyszerűsített foglalkoztatást) folytat, továbbá
- az időtartamától függetlenül, közfoglalkoztatásban vesz részt,
- terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra vagy gyermekgondozási segélyre való jogosultságának megállapítását jelenti be, a terhességi-gyermekágyi segély és gyermekgondozási díj esetén a jogosultság megállapítását követő naptól, gyermekgondozási segély esetén a jogosultság megállapításának napjától,
- önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatot teljesít.

A munkaügyi központtal együttműködik az álláskereső, ha

- a meghatározott időpontban, de legalább háromhavonta jelentkezik,
- a körülményeiben bekövetkezett változást 15 napon belül bejelenti (akár elektronikusan is),
- aktívan keres munkahelyet, és
- a felajánlott munkaerő-piaci szolgáltatást, támogatott képzési lehetőséget elfogadja,
- részt vesz a megfelelő munkahelyhez jutást elősegítő munkaerő-piaci programban,
- a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadja.

Megfelelő a munkahely, ha

- egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,
- várható keresete eléri az álláskeresési járadék összegét, vagy a legkisebb munkabér összegét,
- az álláskereső sem álláskeresési járadékra, sem nyugdíj előtti álláskeresési segélyre nem jogosult, akkor a munkaviszony akkor is megfelelő, ha közfoglalkoztatásban történik,
- az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik,
- a munkahely és a lakóhely közötti naponta - tömegközlekedési eszközzel- történő oda- és visszautazás ideje a három órát, a megváltozott munkaképességű, a tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és a tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg, ill. közfoglalkoztatási jogviszonynál a kettő illetve a három órát is meghaladhatja. Ha a napi négy órát meghaladja, akkor a munkavégzés helyétől 20 km belül térítésmentes elhelyezést, tisztálkodást és étkezést kell biztosítani. A napi négy órát meghaladó közlekedést igénylő munkavégzés alól a település jegyzője felmentést adhat, ha az hátrányosan érinti a családi körülményeket.

Álláskeresési járadék

Álláskeresési járadékot **kérhet** az álláskereső, ha az utóbbi három évben 360 jogosultsági idővel rendelkezik, azaz munkaviszonyban állt, egyszerűsített foglalkoztatásban vállalt munkát, vállalkozó volt és a vállalkozói járulékot megfizette és munkát akar vállalni, de sem maga sem a munkaügyi központ nem tud munkát felajánlani. A vizsgálható három év ideje meghosszabbodik az alábbiak időtartamával:

- sor-, tartalékos katonai szolgálat, továbbá a polgári szolgálat,

- keresőképtelenséggel járó betegség,
- beteg gyermek ápolására igénybe vett táppénz,
- terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély folyósítása,
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai,
- az előzetes letartóztatás, valamint a szabadságvesztés, és az elzárás büntetés,
- az ápolási díj és a gyermeknevelési támogatás folyósítása,
- nappali tagozaton történő tanulmányok folytatása.

Az álláskeresői járadék **megállapításánál** figyelembe kell venni az európai unió másik tagállamában végzett munkát vagy biztosítási időt. A munkaviszony megszűnésekor a munkavégzés helye szerinti állam foglalkoztatási szervétől kell kérni az **U1-es** nyomtatványt, és azt az álláskeresői ellátás kérelméhez csatolni, mert a hivatalból történő beszerzés nagyon sok időt vehet igénybe. Magyarországi munka esetén igazolólapot kell kitölteni az álláskeresői járadék megállapításához.

Az álláskeresői járadék **összege** a megelőző négy naptári negyedév járadékalapjának (kereset) a 60%-a, de legfeljebb a kötelező legkisebb munkabérrel megegyező összeg. Tíz nap jogosultsági idő egy nap álláskeresői járadéknak felel meg, de a maximális folyósítási idő 90 nap. Ha a jogosult a járadék lejártá előtt, legalább napi négy órában elhelyezkedik, kérheti, hogy a fennmaradó álláskeresői járadékának 80%-át kifizessék részére. Feltétele, hogy a kifizetés napján is munkaviszonyban álljon, s ezt a munkaadó igazolja. A fennmaradó ellátás kifizetését az álláskeresői járadék megszűnését követő harminc napon belül kell kérni.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

A kötelező legkisebb munkabér összegének 40%-áig álláskeresői segélyt **kérhet** az álláskereső, ha:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárhoz legfeljebb öt év hiányzik, és
- legalább 45 napig álláskeresői járadékba részesült, és
- a jogosultsághoz szükséges életkora előtt három éven belül szűnt meg az utolsó álláskeresői járadéka, továbbá
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül,
- nem talál munkát és a munkaügyi központ sem tud számára munkát felajánlani.

Az álláskeresői járadék és a nyugdíj előtti munkanélküli segély szüneteltetése, megszüntetése

Szünetel az ellátások folyósítása, ha az álláskereső terhességi-gyermekágyi segélyre, gyermekgondozási díjra vagy gyermekgondozási segélyre lesz jogosult, vagy ha börtönbe kerül kivéve, ha azt pénzbüntetés átváltoztatása miatt állapították meg. Szünetelnek az ellátások a közfoglalkoztatás idejére, vagy álláskeresői járadéknál rövid időtartamú munkavállalás esetén, szüneteltetik a nyugdíj előtti munkanélküli segélyt minden munkaviszony létesítése esetén. Ha az ellátásban részfelvétel nem jelentette be a munkaviszony létesítését, 90 nap elteltével kérheti ismét az ellátásokat.

Megszűnik az ellátásokra való jogosultság, ha az álláskereső kéri, meghal, megváltozott munkaképességük ellátására lesz jogosult, oktatási intézményben tanul, képzést fogad el, mely során a legkisebb munkabér összegét elérő támogatást kapja, keresőtevékenységet folytat, kivéve az alkalmi foglalkoztatást. Megszűnik az álláskeresői járadék, ha az álláskereső **kimerítette** a folyósítás idejét. Meg kell szüntetni az ellátásokat, ha az álláskeresőt **törlik a nyilvántartásból**, ha munkába áll és azt nem jelentette be.

Az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony esetén sem megszüntetni, sem szüneteltetni nem kell az ellátások folyósítását.

Az ellátás időtartama szolgálati idő és egészségügyi ellátásra jogosít.

Költségtérítés

Az álláskeresési ellátások megállapításával, munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételeivel felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni.

Képzések támogatása

A munkaügyi központ által felajánlott vagy elfogadott képzése **támogatható**:

- az álláskeresőnek,
- a 25. életévét - felsőfokú végzettségű esetén a 30. életévét - be nem töltött személynek, és tanulmányait követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesülőnek (a képzés időtartama a heti 30 órát nem haladhatja meg),
- a rehabilitációs ellátásban részesülőnek,
- akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- a közfoglalkoztatásban résztvevőnek, ha a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
- a munkaviszonyban állónak, ha rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

Képzési támogatás **fajtái**:

- keresetpótló juttatás, melynek legkisebb összege a közfoglalkoztatási bér 60 százaléka, legfeljebb közfoglalkoztatási bérrel megegyező összeg,
- a keresetkiegészítés, melynek összege a képzést megelőzően elért átlagkereset és a képzés alatt elért kereset különbözete,
- a képzéssel kapcsolatos költségek részben vagy teljes egészében való megtérítése.

Munkaerőpiaci szolgáltatáshoz kapcsolódó keresetpótló juttatás

- 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról

Az álláskereső keresetpótló juttatást kérhet, ha az **álláskeresési klubban** csoportos foglalkozásokon vesz részt. A szolgáltatás időtartama legalább a 15 napot érje el, és a szolgáltatást a munkaügyi központnak kell nyújtania, vagy nyújtásához a munkaügyi központ támogatást állapított meg. Az ellátást egy naptári évben legfeljebb 90 napig lehet kapni, összege azonos képzési támogatásként kapható keresetpótló támogatás összegével. A munkaügyi központ a résztvevővel hatósági szerződést köt.

Munkába járással kapcsolatos költségek támogatása

- 39/1998. (III. 4.) Korm. rendelet a munkába járással összefüggő terhek csökkentését célzó támogatásokról, valamint a munkaerő-toborzás támogatásáról

Helyközi utazás támogatása

A munkaadó és a munkavállaló legfeljebb egy év időtartamra támogatást kérhet a munkába járással kapcsolatos utazási költségek megtérítésére. A támogatás megállapításának feltétele, hogy a leendő munkaváló legalább 6 hónapja, vagy pályakezdő illetve megváltozott munkaképességű esetén 3 hónapja regisztrált álláskereső legyen. A támogatás további feltétele, hogy a munkaadó hasonló munkakörben foglalkoztatottat nem bocsátott el az utolsó 6 hónapban. A támogatást a munkaügyi központ kirendeltsége állapítja meg és folyósítja, és a munkavállaló utólag, a munkaadó kifizetésével kapja meg.

Lakhatási támogatás.

Ha az álláskereső **távol otthonától vállal munkát**, lakhatásához támogatást kérhet, mely felhasználható bérleti díjra és közüzemi díjakra: villany, víz-, csatornadíj, gáz, központfűtés, a hulladékszállítás díjára és közös költségre. A támogatás egymást követően több ingatlanra is kérhető. A támogatást legfeljebb 18 hónapig lehet folyósítani, ezt követően csak 36 hónap elteltével kérhető ismét. Az elbírálásra vonatkozó ügyintézési határidő 45 nap.

Lakhatási támogatás **kérhet**, aki

- legalább három hónapja nyilvántartott álláskereső, és
- legalább hat hónapra vállalt munkát legalább heti 20 órában, és
- az állandó lakóhelyétől **legalább 100 km** távolságra vállal munkát, és az oda- és visszautazás ideje tömegközlekedéssel napi 5 óránál több, és
- nem rendelkezik sem maga, sem a vele együtt élő házastársa lakóingatlanl a munkavégzés helyén, valamint annak 100 km-es körzetében sem, és
- akinek az utolsó munkahelye más foglalkoztatónál volt, és
- a munkavégzés helyén, vagy annak 100 km-es körzetében lakhatását bérleti jogviszonnyal szeretné megoldani, és
- nem részesül más lakhatási vagy közüzemi támogatásban.

A munkaviszonynak rendszeres jövedelmet kell biztosítania, amit munkaszerződéssel vagy kinevezéssel kell igazolni, a lakhatásról **csatolni kell** a bérleti szerződést, és annak a tartózkodási hellyel megegyező címűnek kell lennie. A támogatás megállapításának további feltétele, hogy a munkaviszonyból származó havi bruttó jövedelem nem lehet több a kötelező legkisebb munkabér 300%-ánál. A munkaviszonyba értendő az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony is.

A támogatásra való **kérelmet** vagy a foglalkoztatást megelőzően, vagy annak létesítésétől számított 30 napon belül kell benyújtani a munkaügyi központ kirendeltségénél.

Az ellátást **meg kell szüntetni**, ha munkaviszony megszűnik és 30 napon belül nem sikerül ismét munkahelyet találni, illetve, ha a bérleti jogviszony megszűnik és a támogatás ideje alatt nem sikerül másikat létesíteni. Akinek a jövedelme az előírt jövedelemhatárt meghaladja, vagy öregségi nyugdíjra, vagy rehabilitációs, ill. rokkantsági ellátásra szerez jogosultságot, nem kaphatja tovább a támogatást.

A támogatás **összege** egy naptári hónapra:

- ha csak egy személy felel meg a támogatás feltételeinek: az első harmadban 100 ezer Ft, a másodikban 60 ezer Ft, a harmadikban 40 ezer Ft,
- ha az ingatlant igénybe vevő közeli hozzátartozók közül legalább ketten megfelelnek a támogatás feltételeinek: az első harmadban 150 ezer Ft, a másodikban 90 ezer Ft, a harmadikban 60 ezer Ft,
- ha az ingatlant igénybe vevő közeli hozzátartozók közül legalább hárman vagy többen megfelelnek a támogatás feltételeinek: az első harmadban 200 ezer Ft, a másodikban 120 ezer Ft, a harmadikban 80 ezer Ft.

Az ellátást **utólag folyósítják** a kifizetést igazoló bizonylatok bemutatását követően, de egy alkalommal a bérleti szerződésben foglalt kaució erejéig, de legfeljebb kettő havi összeghatárig előleget lehet kérni. Az ellátást tekintve közeli hozzátartozó a házastárs, élettárs 20 évesnél fiatalabb gyermek, vagy a 23 évesnél fiatalabb gyermek, ha önálló keresettel nem rendelkezik továbbá korhatárra való tekintet nélkül a fogyatékos gyermek.

Aktív korúak ellátása

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól

Az önkormányzat aktív korúak támogatását nyújtja annak, aki nem töltötte be a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, és sem neki, sem családjának a megélhetése nem biztosított. Az aktív korúak ellátására **egy családban csak egy személy jogosult** kivéve, ha az egyikőjük rendszeres szociális segílyt kap, a másik családtag pedig foglalkoztatást helyettesítő támogatást.

Nem biztosított a család megélhetése, ha az egy fogyasztási egységre jutó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 90%-át és vagyona nincs. Nem számít vagyonnak az az ingatlan, amiben a család él. A **fogyasztási egységet** arányszámokkal állapítják meg. Egy felnőtt 1 fogyasztási egységnek felel meg (ha egyedül neveli a gyermekét, akkor ez az érték 1,2), a házastárs vagy élettárs 0,9, az első és második gyermek 0,8 egység. Ha a család fogyatékos gyermeket nevel, akkor a gyermek arányszáma 1, ha valamelyik szülő fogyatékosági támogatásban részesül, akkor az ő arányszámuk 0,2-vel növekszik.

Az önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására való feltételként előírhatja, hogy a kérelmező **lakókörnyezetét** rendezetten és tisztán tartsa.

A **kérelmet az ahhoz az önkormányzathoz** kell benyújtani, ahol a kérelmező lakóhelye van, ha a kérelmező a tartózkodási helyén lakik, akkor a tartózkodási hely szerinti önkormányzat az illetékes.

Nem jogosult aktív korú ellátásra vagy az ellátását **meg kell szüntetni** annak, aki előzetes letartóztatásban van vagy szabadságvesztés-büntetését tölti, gyermekgondozási segílyt, gyermekgondozási támogatást kap, vagy a gyermekgondozási segílyre jogosult (gyermek egy éves koráig), álláskeresési támogatásra szerzett jogosultságot, köz-, vagy felsőoktatásban tanul, keresetpótló juttatást kap képzésének támogatására, vagy aki keresőtevékenységet folytat, és annak időtartama a 90 napot meghaladja. Ez esetekben az ellátás megszűnésétől számított **36 hónapon belül előzetes együttműködési kötelezettség nélkül** újból lehet kérni az ellátást. Ha valaki a felülvizsgálat során nem működik együtt vagy két éven belül ismétlen jogellenesen

végezett munkát (első alkalommal egy hónapra felfüggesztik az ellátás folyósítását), szintén megszüntetik az ellátását.

Szünetel az aktív korúak ellátása, ha a jogosult 90 napnál rövidebb ideig dolgozik, közfoglalkoztatásban, vagy képzésben vesz részt, valamint ha keresetpótló juttatást kap.

Az önkormányzat egészségkárosodottaknak vagy nem foglalkoztatott, állástalan személyeknek nyújt ellátást. Állástalan, aki foglalkoztatást helyettesítő támogatást kap, és aki **nem** egészségkárosodottként részesül rendszeres szociális segélyben. Mindkét ellátásnál együtt kell működni a munkaügyi központtal vagy az önkormányzat által kijelölt szervvel.

Aktív korúak ellátásában részesülők a helyi közlekedésben közlekedési kedvezményre jogosultak. Az igazolás kiállítását a kedvezményes bérlet vásárlásához az ellátást megállapító **jegyzőtől** kell kérni.

Állástalan személyek aktív korú ellátása

Nem foglalkoztatott, állástalan személy csak a további **feltételek teljesülése esetén** kaphatnak aktív korú ellátásként **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** vagy **rendszeres szociális segélyt**:

- ha az álláskeresési támogatás (álláskeresési járadék) folyósítási ideje **lejárt**, vagy lejárat előtt megszűnt, mert az álláskereső elhelyezkedett, de újabb jogosultságot álláskeresési támogatásra nem szerzett, és az ellátást a támogatás vagy munkaviszony megszüntét követő **tizenkét hónapon belül** kéri. Ha a kérelmet az álláskeresési támogatás megszűnését követő 30 napon belül nyújtják be, akkor az ellátás az álláskeresési támogatás megszűnésétől jár, vagy
- ha a kérelem benyújtását megelőzően az utóbbi két évben egy évet együttműködött a nemzeti foglalkoztatási szervvel (munkaügyi központ) vagy a rehabilitációs hatósággal, együttműködésnek számít a keresőtevékenység is, vagy
- ha az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj vagy özvegyi nyugdíj megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően a munkaügyi központtal vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, és ellátása tizenkét hónapon belül szűnt meg.

Az aktív korú ellátásokra való **kérelmet** a 63/2006. kormányrendelet 3. számú mellékletében szereplő formanyomtatványon kell benyújtani, csatolva az 1. számú melléklet vagyonyilatkozatát. Mellékelni kell továbbá:

- a háztatásban nevelt már nem tanköteles gyermek tanulói, hallgatói jogviszonyának igazolását,
- a szükséges együttműködésekről szóló igazolást (a munkaügyi központ hatósági bizonyítványát),
- a korábban folyósított ellátásról szóló igazolást (egészségkárosodottak rendszeres szociális segélye igénylésénél erre nincs szükség),
- az iskolai végzettségről szóló igazolást (35 évnél idősebb kérelmező nyilatkozhat arról, hogy legfeljebb nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezik),
- igazolást arról, hogy a gyermek napközben nem gondozható.

A hajléktalan emberekre vonatkozó szabályokat ld. a szociális törvény speciális eljárási szabályainál. Ez esetben az ellátást az országos illetékességgel Budapest **főjegyzője folyósítja** a határozatban foglalt címre. A fővárosban élő hajléktalanok aktív korúak ellátásának megállapítása is a főjegyző feladata. Hajléktalanok

együttműködési kötelezettsége azzal a munkaügyi központtal illetve azzal az önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn, amelyik az ellátást megállapító önkormányzat székhelyén van.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az ellátásban részesülő **köteles** az állami foglalkoztatási szervvel (munkaügyi központ) **együttműködni**. Az ellátás összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 80%-a.

Az aktív korúak ellátásainál leírtakon túl **meg kell szüntetni** a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, ha:

- az álláskereső a munkaügyi központ által felajánlott munkahelyet nem fogadja el, vagy
- az álláskereső a közfoglalkoztatását jogellenesen megszünteti, illetve a közfoglalkoztató azonnali hatállyal felmond, vagy
- törlik az álláskeresőt, vagy
- az álláskereső a megállapító határozatban szereplő határidőig nem veteti magát nyilvántartásba, vagy
- az álláskereső az éves felülvizsgálatot megelőzően legalább 30 napot nem folytat kereső tevékenységet (ide értve az egyszerűsített foglalkoztatást valamint a háztartási munkát), vagy legalább hat hónapos képzésen nem vesz részt. Ha nem sikerül elhelyezkednie, az önkormányzat elfogadja az önkéntes munkát is. Az önkéntes munkáról és szervezetekről bővebb információ: <http://civil.info.hu/> , <http://www.onkentes.hu/>

Az aktív korúak ellátásainál leírtakon túl meg kell szüntetni a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, ha a jogosult két éven belül **ismételten megszegi** az együttműködési kötelezettségét az együttműködésre kijelölt szervvel.

Rendszeres szociális segély

Rendszeres szociális segélyt kaphat, aki

- egészségkárosodott vagy
- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli gyermeket nevel, és a család nem részesül gyermekgondozási segélyben vagy gyermekgondozási támogatásban, és a gyermeket óvodában vagy iskolában nem tudják napközbeni ellátásban részesíteni.

Az önkormányzat rendeletében a családi körülményekre, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételekkel is megállapíthatja az ellátást.

Ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság **megszűnik** - mert a kérelmező nem egészségkárosodott, vagy pl. a gyermek napközbeni ellátásban elhelyeztető, vagy az önkormányzat nem tarja indokoltnak speciális helyzetre való tekintettel az ellátás folyósítását -, az együttműködési kötelezettség előírásával **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** kell megállapítani.

A rendszeres szociális segély havi **összege** a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át azzal, ha a rendszeres szociális segélyre jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét.

A rendszeres szociális segély csak akkor állapítható meg (az egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyének kivételével), ha a kérelmező **együttműködik** az önkormányzat által kijelölt szervvel (pl. a családsegítő szolgálattal), és megállapodást köt vele a beilleszkedést segítő programban való részvételről.

IV. Gyermeket nevelő családok támogatása

A gyermekeket nevelő családok attól függően, hogy a gyermek születése előtt a szülő dolgozott-e (volt-e biztosítása), vagy nehéz anyagi körülmények között neveli gyermekét, a gyermekkülönböző életszakaszaiban különféle támogatásokat kaphatnak.

Biztosítástól függő családtámogatási ellátások

- 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól.
- 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet

Terhességi-gyermekágyi segély

Terhességi-gyermekágyi segélyt kérhet az édesanya (szülő, örökbefogadó szülő, gyám), ha a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított (pl. munkaviszony, álláskeresési járadék) volt, és a biztosítás tartama alatt vagy az ezt követő negyvenkét napon belül megszületik a gyermeke. A segély a szülési szabadság időtartamára, legfeljebb 168 napra jár. Biztosítási időnek számít a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, egy évnél hosszabb nappali tagozatos közép- vagy felsőfokú tanulmányok idejéből 180 nap, a rehabilitációs járadék, rokkantsági ellátás.

Nem kérhető arra az időszakra, amely alatt kereső tevékenységet folytat, kivéve a szerzői jogi díjazást és a személyi jövedelemadó-mentes tiszteletdíjat.

Ha a szülő a gyermeke után folyósított ellátás, pl. gyermekgondozási díj vagy gyermekgondozási segély folyósítása alatt várja második, vagy harmadik gyermekét, a korábban megállapított ellátások mellett is jogosult lesz újból a terhességi-gyermekágyi segélyre, amennyiben fizetés nélküli szabadságban részesül, és biztosítási jogviszonya fennáll.

Összegének számításánál csak az a jövedelem vehető figyelembe, amelyet az ellátást igénylő annál a munkáltatónál kapott, ahol biztosítási jogviszonyban áll. Vagyis a korábbi munkáltatónál megszűnt jogviszonyból származó jövedelem nem számít. Az ellátás összege a napi átlagkereset 70%-a.

A **kérelmet**, ha a munkahely társadalombiztosítási kifizetőhely, akkor munkáltatónál, ha nem, akkor a területileg illetékes Egészségbiztosítási Pénztár szakigazgatási szervénél a „Nyilatkozat terhességi-gyermekágyi segély igényléséhez” elnevezésű nyomtatványon kell benyújtani.

Mellékelni kell: a terhes gondozásról szóló kiskönyvet, a terhességről az orvosi igazolást, a szülésről a kórház igazolását, a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, az örökbefogadásról a határozatot, és a „Jövedelemigazolás egészségbiztosítási ellátás megállapításához” nyomtatványt, ha az igénylőnek megszűnt a biztosítása.